

UPUTSTVO ZA POSTUPANJE SA PACIJENTIMA SA SUMNJOM NA COVID-19 INFEKCIJU NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

(uz Protokol verzija 8)

Odluka o upućivanju bolesnika u stacionarnu ustanovu bazira se na kliničkoj slici, radiografskom nalazu i biohemijskim analizama.

Simptomi infekcije gornjih respiratornih puteva nisu indikacija za upućivanje u bolničku ustanovu.

Febrilnost, kašalj i kratak dah upućuju na pneumoniju i zahtevaju hospitalno lečenje. Neurološki simptomi su gubitak čula mirisa i ukusa i sreću se i kod asimptomatskih bolesnika. Kod bolesnika sa hipoksijom moguća je konfuzija.

Auskultatorni nalaz ne mora da prati radiografski nalaz, jer se radi o intersticijalnoj pneumoniji.

Ako febrilnost traje duže od tri dana i pored primene paracetamola obavezno uraditi osnovne pretrage (krvna slika sa leukocitarnom formulom, CRP, LDH i RTG pluća).

Radiografska slika intersticijalne pneumonije podrazumeva mrljasta bilateralna zasenčenja (različita radiografska slika od lobarne pneumonije). U najtežim slučajevima vidi se slika “mlečnog stakla” – konfluentne mrljaste senke bez poštede plućnog parenhima.

U biohemijskim nalazima obolelih registruje se leukocitopenija, povišene vrednosti LDH, CRP, alkalozia.

PRE UPUĆIVANJA U BOLNICU PACIJENT MORA DA BUDE PREGLEDAN OD STRANE LEKARA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE. SEM KLINIČKOG PREGLEDA NEOPHODNO JE URADITI LEUKOCITE SA FORMULOM , LDH i CRP i RTG PLUĆA (ove procedure se rade kao hitne u toku istog dana u Zdravstvenoj stanici koju je DZ odredio da pregleda pacijente sa respiratornim tegobama tokom svih 24 sata svih 7 dana u nedelji).

Osobe koje ne ispunjavaju kriterijume za upućivanje na bolničko lečenje se upućuju u kućnu izolaciju, sa kontrolom u slučaju pogoršanja slike ili pojavom nekog simptoma koji ispunjava kriterijume za upućivanje u bolnicu.

Pri upućivanju na kućno lečenje se savetuje terapija koja je navedena u **Protokolu za lečenje pacijenata sa COVID-19** verzija 8 (OBLIK 1).

Antibiotici se rutinski NE PRIMENJUJU (posebno azitromicin i fluorohinoloni).

Savetuje se mirovanje i kućna izolacija.

Kriterijum za upućivanje bolesnika na pregled u bolnicu:

Simptomi gornjih respiratornih puteva + povišena temperatura viša od 37,5°C + kašalj ili osećaj nedostatka vazduha ili kratkoće daha + bar jedan od sledećih kriterijuma (osećaj kratkog daha ili auskultatorni nalaz na plućima ili RTG nalaz intersticijske pneumonije ili izrazita leukocitopenija sa limfopenijom ili dvostruko povišene vrednosti LDH ili dvostruko povišene vrednosti CRP).